

Høringsinstanser i henhold til liste

Høring - forslag om endring av forskrift om helseundersøkelse av arbeidstakere på norske skip og flyttbare innretninger som følge av GDPR

Nedenfor følger Sjøfartsdirektoratets høringsforslag om endring av forskrift 5. juni 2014 nr. 805 om helseundersøkelse av arbeidstakere på norske skip og flyttbare innretninger (heretter [helseforskriften](#)). Forslaget til endringsforskrift og høringsliste er vedlagt høringsbrevet.

Høringsuttalelser kan sendes Sjøfartsdirektoratet innen 8. mai 2023 til post@sdir.no. Høringsfristen er kortere enn normalt. Direktoratet mener at dette er forsvarlig sett hen til at endringsforskriften innebærer en oppdatering av regelverk for at dette skal være i tråd med [personvernforordningen](#) (heretter GDPR).

Høringen legges ut på Sjøfartsdirektoratets hjemmesider sdir.no.

Spørsmål om høringen kan rettes til seniorrådgiver Unn C. Lem ucl@sdir.no eller underdirektør Henrikke Roald hero@sdir.no.

1. Bakgrunnen for endringsforskriften

1.1 Sjømannsleger med norsk godkjenning

Forslaget til forskriftsendringer har sin bakgrunn i GDPR, og omhandler sjømannsleger med norsk godkjenning i utlandet. Sjømannsleger som kun har sin virksomhet i Norge, berøres ikke av forskriftsforslaget. Se nærmere om forskriftsforslaget i punkt 2 nedenfor.

GDPR er gjennomført i [personopplysningsloven](#) ved inkorporasjon. GDPR inneholder et omfattende generelt personopplysningsregelverk, herunder de grunnleggende prinsippene og vilkårene for å behandle personopplysninger, rettigheter for enkeltpersoner, plikter for behandlingsansvarlige og databehandlere, overføring av personopplysninger over landegrensene og regler om tilsyn og sanksjoner. GDPR gjelder for alle land i området for det europeiske økonomiske samarbeidet (EØS-området).

Sjømannsleger med norsk godkjenning (heretter omtalt som sjømannsleger) er delegert forvaltningsmyndighet av Sjøfartsdirektoratet. Sjømannslegene opptrer som forvaltningens førsteinstans når de gjennomfører helseundersøkelser og utsteder henholdsvis helseerklæringer og udyktighetserklæringer i medhold av helseforskriften. Sjømannslegene er også underlagt [forvaltningsloven](#) i kraft av sin forvaltningsrolle, jf. forvaltningsloven § 1 annet punktum. Sjømannslegeordningen skal sørge for at den som har sitt arbeid om bord på norske fartøy, kan skaffe seg godkjent helseerklæring. Godkjenning av sjømannsleger i utlandet er først og fremst basert på næringens behov for utenlandsk arbeidskraft på norske fartøy, men norske statsborgere som befinner seg i utlandet kan også ha behov for å fornye sin helseerklæring.

I GDPR-sammenheng er sjømannsleger databehandlere av informasjon som kommer fra Sjøfartsdirektoratet som *behandlingsansvarlig* virksomhet. Når en arbeidstaker oppsøker sjømannslege for å få fornyet sin helseerklæring, gjør sjømannslegen oppslag via Altinn for å sjekke den sist registrerte helse- eller udyktighetserklæringen i Sjøfartsdirektoratets database, kalt «Tilsynssystemet». Denne innloggingen er å anse som «behandling av personopplysninger» i personopplysningslovens forstand, og sjømannslegen blir å anse som *databehandler*. Fordi dette dreier seg om helseopplysninger som er å anse som en «særlig kategori av personopplysninger» (sensitive personopplysninger), er det dessuten krav til et forhøyet beskyttelsesnivå med hensyn til personvern.

1.2 Sjømannsleger uten norsk godkjenning

En arbeidstaker som har sitt arbeid om bord på norsk fartøy, kan velge å få utstedt helseerklæring fra sjømannslege i et EØS-land, jf. helseforskriften § 4 annet ledd: «Helseerklæring utstedt i samsvar med kravene til helseerklæringer i et EØS-land, oppfyller kravet i første ledd når helseerklæringen er utstedt i et EØS-land.» Oversikt over EØS-land med godkjente sjømannsleger finnes på det aktuelle landets sjøfarts- eller helsemyndigheters nettsider. Helseerklæringsskjemaet skal være i henhold til EØS-landets regelverk. Disse sjømannslegene er underlagt sine respektive lands GDPR-regelverk, og faller utenfor Sjøfartsdirektoratets ansvarsområde. Sjøfartsdirektoratet er følgelig ikke behandlingsansvarlig for personopplysninger som sjømannsleger uten norsk godkjenning har tilgang til.

Alternativt kan arbeidstakeren velge å få utstedt helseerklæring av en flaggstat som Sjøfartsdirektoratet har «godkjent», jf. forskriftens § 4 tredje ledd. Dette er pr. dags dato Storbritannia, Nederland, Tyskland og Kina. Godkjenningene er basert på vurderinger av landenes sjømannslegeordninger og regelverk for utstedelse av helseerklæringer. Sjøfartsdirektoratet har i tillegg inngått gjensidige avtaler om anerkjennelse av helseerklæringer med Storbritannia og Nederland. Avtalene ble inngått før bestemmelsen om gjensidig anerkjennelse av EØS-helseerklæringer ble tatt inn i helseforskriften. Helseerklæringer utstedt av flaggstatenes sjømannsleger anerkjennes for arbeid på norske fartøy. Helseerklæringene skal være i henhold til avtalelandets regelverk. Etter GDPR vil den enkelte flaggstat være behandlingsansvarlig for personopplysninger som behandles av sjømannsleger med godkjenning fra vedkommende flaggstat.

1.3 Behov for endringer i norsk regelverk

EU-domstolens presisering av krav til behandlingsansvarlige og databehandlere krever endringer i helseforskriften. GDPR stiller krav til at Sjøfartsdirektoratet som behandlingsansvarlig setter i verk egnede tiltak, både tekniske og organisatoriske, for å «sikre og påvise» at personopplysninger behandles i samsvar med regelverket. Datatilsynet har utarbeidet en veileder om hvordan virksomheter kan sikre forsvarlig behandling av personopplysninger ([Etablere internkontroll | Datatilsynet](#)). Sjøfartsdirektoratet har inngått databehandleravtaler med sjømannslegene for å oppfylle kravene, men etter [Schrems II-dommen](#) av 16. juli 2020 ble det klart at databehandleravtalene ikke er gyldig grunnlag for overføring av personopplysninger til tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå.

Med «*tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå*» forstås her land utenfor EU/EØS som verken har en beslutning fra EU om tilstrekkelig beskyttelsesnivå eller som Sjøfartsdirektoratet har vurdert å ha et tilstrekkelig beskyttelsesnivå. Se oversikt over områder *med* tilstrekkelig beskyttelsesnivå her: [Overføring av personopplysninger ut av EØS | Datatilsynet](#).

I Schrems II-dommen har EU-domstolen understreket at det alltid må undersøkes om beskyttelsesnivået i praksis vil bli undergravet av forhold i tredjelandet, for eksempel ved overvåkningslover som går lenger enn det som er nødvendig og proporsjonalt. Det er gitt veiledning til slik vurdering av beskyttelsesnivået, som er svært omfattende og krevende. Se Datatilsynets veiledning om gjennomføring av en slik vurdering: [Overføring av personopplysninger ut av EØS | Datatilsynet](#). Datatilsynet viser til at om beskyttelsesnivået er tilstrekkelig, ikke kan fastslås på bakgrunn av standardiserte vurderinger av det enkelte land, da en slik beslutning kun kan fattes av EU-kommisjonen. Det vil derfor være opp til den enkelte behandlingsansvarlige å vurdere tredjelandets beskyttelsesnivå, og om dette er tilstrekkelig for overføring av personopplysninger til tredjelandet.

Schrems II-dommen innebærer at i mangel av EU-kommisjonens beslutning om at et tredjeland's beskyttelsesnivå er tilstrekkelig, vil Sjøfartsdirektoratet som behandlingsansvarlig måtte vurdere om tredjelandet har et tilstrekkelig beskyttelsesnivå før personopplysninger kan overføres fra Norge (Sjøfartsdirektoratets database) til tredjelandet. For at Sjøfartsdirektoratet skal kunne konkludere med at beskyttelsesnivået er tilstrekkelig i tredjelandet, må direktoratet derfor blant annet vurdere alle involverte aktører, infrastruktur som benyttes, og hvilken lovgivning og praksis som påvirker overføringen. Dette er svært omfattende vurderinger som direktoratet ikke har kapasitet til å utføre, særlig med tanke på at vurderingene vil omfatte mange tredjeland, og at det ikke er tilstrekkelig at beskyttelsesnivået er vurdert én gang. Se [Datatilsynets veiledning](#) for mer informasjon om gjennomføringen av vurderingen.

Det totale antall sjømannsleger i tredjeland som ikke oppfyller GDPRs krav til tilstrekkelig beskyttelsesnivå med hensyn til overføring av personopplysninger, er 123 sjømannsleger i 22 tredjeland. 94 av disse sjømannslegene har d-nummer¹ og dermed tilgang til Sjøfartsdirektoratets database via Altinn, og i 2022 utstedte de 33 028 helse- og udyktighetserklæringer digitalt. Dette utgjør ca. 49 % av det totale antallet på 67 197 norske erklæringer.

Oppsummeringsvis er det ikke i henhold til GDPR at sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå har tilgang til Sjøfartsdirektoratets database, og det anses ikke realistisk at Sjøfartsdirektoratet vil kunne vurdere beskyttelsesnivået i samtlige aktuelle tredjeland som ikke har beslutning fra EU-kommisjonen om at beskyttelsesnivået er tilstrekkelig.

2. Nærmere om forskriftsforslaget

Formålet med forslaget til endringer i helseforskriften som nå sendes på høring, er å sørge for oppfyllelse av kravene til personvern i personopplysningsloven og GDPR ved å fjerne tilgangen til Sjøfartsdirektoratets database for sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå. Det innebærer at disse sjømannslegene verken vil kunne registrere eller kontrollere helse- og udyktighetserklæringer digitalt, samtidig som sjømannslegene i Norge og i andre land som *har* tilstrekkelig beskyttelsesnivå ikke vil bli berørt av forskriftsforslaget. Lovhjemmel for tiltaket er skipssikkerhetsloven § 17 annet ledd. Det bemerkes her at skipssikkerhetsloven og helseforskriften bruker begrepet «den som har sitt arbeid om bord» for å omfatte både arbeidstakere og andre som har sitt arbeid om bord, selv om begrepet «arbeidstaker» brukes i høringsnotatet for å gjøre det mer leservennlig.

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at det ikke er et krav i [Den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for arbeidstakere, 1978, med endringer](#) (STCW) eller [Konvensjon om arbeidstakeres arbeids- og levevilkår – ILO 186](#) (MLC) om at sjømannsleger skal ha tilgang til et elektronisk system for registrering og kontroll av helse- og udyktighetserklæringer.

Forskriftsforslaget innebærer at sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå i henhold til personopplysningsloven og GDPR vil fratras tilgangen til Sjøfartsdirektoratets database, og verken vil kunne registrere nye helse- og udyktighetserklæringer eller kontrollere tidligere utstedte erklæringer i databasen. Følgelig foreslår direktoratet endringer i helseforskriften § 9 om sjømannslegens kompetanse og saksbehandling, § 10 om utstedelse av helseerklæring, § 11 om utstedelse av begrenset helseerklæring og § 12 om utstedelse av udyktighetserklæringer.

I tillegg foreslås det å ta inn krav om at sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå, skal sende kopi av utstedte udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer til Sjøfartsdirektoratet, slik det var bestemt i forskrift 19. oktober 2001 nr. 1309 om helseundersøkelse av arbeidstakere på skip § 12 tredje ledd og § 13 annet ledd før det ble mulig å registrere erklæringene i Sjøfartsdirektoratets database.

¹ D-nummer er et nummer som kan tildeles utenlandske personer som ikke har norsk fødselsnummer, men som har et behov for identifisering overfor norske myndigheter.

Når kun sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå fratas tilgangen til Sjøfartsdirektoratets database, vil det digitaliseringsmessige tilbakesteget bli begrenset i størst mulig grad. De øvrige sjømannslegene vil kunne fortsette med elektronisk saksbehandling i Sjøfartsdirektoratets database uten at det innebærer brudd på personopplysningsloven og GDPR. Forskjellsbehandlingen kan forsvares med at den er saklig begrunnet.

For å unngå konflikt med personvernregelverket, har Sjøfartsdirektoratet vurdert løsningene som er listet opp under bokstav A til D nedenfor. For å begrense uheldige virkninger for sjømannslegene som gruppe, med de ressurser direktoratet har til rådighet, foreslås det å gjennomføre forskriftsendringer i henhold til **alternativ C** nedenfor.

- A. Foreta de nødvendige vurderinger som Schrems II-dommen og etterfølgende veiledninger legger opp til. Dette vil være særdeles arbeidskrevende. EU-kommisjonen bruker til sammenligning flere år på å fatte en beslutning om tilstrekkelig beskyttelsesnivå etter GDPR. Det er 22 tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå som eventuelt må vurderes. Dette vil ikke la seg gjøre med Sjøfartsdirektoratets nåværende ressurser.
- B. Gå bort fra løsningen med at sjømannslegene får tilgang til Sjøfartsdirektoratets database (samtlige sjømannsleger i alle land). Dette vil innebære at verken sjømannslegene eller Sjøfartsdirektoratet får elektronisk tilgang til arbeidstakernes tidligere historikk for helse- og udyktighetserklæringer. Helse- og udyktighetserklæringer vil med dette alternativet kun registreres på papir, noe som tilsvarer regimet som gjaldt før 2014. Direktoratet fikk da kopi av helseerklæringer når det ble søkt om personlig sertifikat, mens sjømannslegene sendte udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer til direktoratet. Alternativ B vil medføre behov for å gjeninnføre krav i helseforskriften om at sjømannslegene skal sende kopi av udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer til direktoratet. I tillegg vil det fortsatt være et vilkår for ny helseerklæring at arbeidstakeren legger frem papirversjonen av sin sist utstedte helseerklæring før helseundersøkelse hos sjømannslege, jf. helseforskriften § 9 femte ledd. (Begrunnelsen for den siste bestemmelsen er å unngå misbruk av ugyldige helseerklæringer.)
- C. Fjerne tilgang til elektronisk registrering for sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå (17 % av sjømannslegene). Da vil disse måtte gå over til å benytte papirskjema, mens de øvrige sjømannslegene (83 %) kan fortsette med dagens ordning, dvs. elektronisk registrering og kontroll av tidligere registrerte helse- og udyktighetserklæringer som er registrert i Sjøfartsdirektoratets database. Dette vil innebære at verken sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå eller Sjøfartsdirektoratet får elektronisk tilgang til arbeidstakerens tidligere utstedte helse- og udyktighetserklæringer. Alternativ C vil medføre behov for å gjeninnføre krav i helseforskriften om at sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå skal sende kopi av udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer til direktoratet, mens dette ikke vil kreves av de øvrige sjømannslegene. Det vil fortsatt være et vilkår for ny helseerklæring at arbeidstakeren legger frem sin sist utstedte helseerklæring før helseundersøkelse hos sjømannslege, jf. helseforskriften § 9 femte ledd.
- D. Gi sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå begrenset tilgang til Sjøfartsdirektoratets database. Sjøfartsdirektoratet har vurdert å gi sjømannslegene i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå begrenset tilgang til Tilsynssystemet. En eventuell løsning ville ha gitt alle sjømannsleger mulighet til å søke opp informasjon om hvilke helse- og udyktighetserklæringer som er utstedt. Systemet ville ha gitt sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå mulighet til å registrere og søke opp informasjon om arbeidstakeres tidligere erklæringer uten å skrive inn deres ID-nummer. Sjøfartsdirektoratet mener imidlertid at en opplysning om det faktum at det er utstedt en helse- eller udyktighetserklæring til en navngitt person i seg selv er å anse som en personopplysning etter

GDPR, selv om det ikke gis tilgang til informasjon om innholdet i erklæringene. Dette fordi erklæringene i seg selv innebærer informasjon om at helsekravene i helseforskriften er oppfylt eller ikke. Derfor vil ikke en slik løsning være et alternativ uten å differensiere mellom sjømannslegenes tilgang til Sjøfartsdirektoratets database. I dagens norske registreringsløsning er det lik pålogging og tilgang for alle sjømannsleger vi Altinn, og det vil ikke være mulig å få til en løsning som hindrer sjømannslegenes tilgang til personopplysninger i Sjøfartsdirektoratets database.

3. Sammenlignbare lands løsninger

Ettersom GDPR gjelder for alle EU/EØS-land, er problemstillingene de samme for mange land.

Sjøfartsdirektoratet har derfor sjekket hvordan sammenlignbare sjøfartsadministrasjoner har møtt denne utfordringen.

Belgia og Nederland har tatt konsekvensene av Schrems II-dommen ved å gå bort fra løsninger som innebærer at sjømannslegene får tilgang til elektroniske helseerklæringer.

Tyske sjømannsleger kan sjekke arbeidstakerens ID-opplysninger og om vedkommende er helsemessig skikket eller uskikket, men får ikke tilgang til tidligere utstedte erklæringer.

Danmark og Finland har ikke sjømannsleger i utlandet.

Sverige har sjømannsleger i utlandet som har tilgang til Transportstyrelsens database, og registrerer helse- og udyktighetserklæringer der. Tidligere hadde Sverige en funksjon i sin database som tillot sjømannslegene å se tidligere utstedte erklæringer, men denne tilgangen ble fjernet som følge av GDPR.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser

4.1 Private aktører

4.1.1 Rederier med norske fartøy

Helseerklæringene skal oppbevares av skipsfører om bord på norske fartøy, jf. helseforskriften § 4 sjette ledd. Dette innebærer et krav om at rederiet skal sørge for at arbeidstakeren har med seg signert og stemplet original helseerklæring om bord i papirformat, også når sjømannslegen har registrert helseerklæringen i Sjøfartsdirektoratets database, se forskriftens § 10 femte ledd og § 11 fjerde ledd. Det forhold at helseerklæringene ikke kan registreres i Sjøfartsdirektoratets database, vil derfor ikke ha innvirkning på kravet om oppbevaring av original helseerklæring om bord.

På den annen side kan det forhold at en sjømannslege ikke kan kontrollere tidligere utstedte udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer i Sjøfartsdirektoratets database, medføre at det vil bli vanskeligere å forhindre at arbeidstakere velger å gå til en sjømannslege som utsteder helseerklæring til tross for at en annen sjømannslege nettopp har utstedt en udyktighetserklæring eller begrenset helseerklæring. Dette kan skape utrygghet hos rederiene. Rederiene vil heller ikke kunne pålegge arbeidstakere å gå til en sjømannslege som har tilgang til Sjøfartsdirektoratets database dersom de krever ny helseerklæring etter helseforskriften § 6 første ledd, som bestemmer at «rederiet eller skipsføreren skal kreve ny helseerklæring hvis det er sannsynlig at den som har sitt arbeid om bord, ikke lenger oppfylder kravene til helseerklæring i forskriften her.»

4.1.2 Arbeidstakere som har sitt arbeid om bord på norske fartøy

For de fleste arbeidstakere vil forskriftsendringene ha liten betydning. Det er mulig at en og annen arbeidstaker vil holde tilbake informasjon om utstedt udyktighetserklæring eller begrenset helseerklæring dersom de går til en annen sjømannslege for å få en ny vurdering, i stedet for å klage på vedtaket om udyktighetserklæring eller begrenset helseerklæring. Etter Sjøfartsdirektoratets mening vil det være uheldig dersom dette medfører en omgåelse av helseforskriftens formål. Etter helseforskriften kan Fagnemnda for helsesaker behandle klage på vedtak truffet av sjømannslege, samt søknad om dispensasjon fra ett eller flere helsekrav, jf. helseforskriften § 14 første ledd. Det er imidlertid viktig å understreke at det ikke i seg selv vil være en omgåelse av

helseforskriften å be om en ny vurdering av en annen sjømannslege i stedet for å klage eller søke om dispensasjon.

4.1.3 Sjømannsleger

Forskriftsforslaget vil medføre endringer for sjømannsleger i tredjeland som ikke har tilstrekkelig beskyttelsesnivå etter personopplysningsloven og GDPR. Rettstilstanden vil på den annen side forbli uendret for øvrige sjømannsleger.

Forslaget innebærer at sjømannsleger i tredjeland som ikke har tilstrekkelig beskyttelsesnivå skal sende kopi av begrensede helseerklæringer og udyktighetserklæringer til Sjøfartsdirektoratet for registrering i direktoratets arkiv. Erklæringene anses å inneholde sensitive personopplysninger, og må derfor sendes som vanlig post eller kryptert pr. e-post hvis sjømannslegen ikke har eDialog². Kryptering er en funksjon som er innebygd i PDF- og Word-dokumenter, men det er ikke anbefalt å sende passord på e-post. Ved forsendelse pr. e-post anbefales sjømannslegene å sende passord via SMS/MMS eller annen sikker, digital forsendelse – som for eksempel WhatsApp. Hvis det ikke skulle være mulig å sende passord på denne måten, må en sjømannslege (som ikke har eDialog) sende kopi av udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer til Sjøfartsdirektoratet pr. post. Både sjømannsleger i Norge og sjømannsleger i utlandet med d-nummer og tilgang til MinID kan benytte eDialog som sikker forsendelse. Forutsatt at sjømannslegene allerede har en e-postkonto eller eDialog, vil overgangen til en papirbasert løsning i hovedsak innebære mer administrasjon sammenlignet med å registrere dem i Sjøfartsdirektoratets database. Verken e-postløsning eller eDialog anses å innebære ekstrakostnader sammenlignet med registrering i Sjøfartsdirektoratets database, men vanlig post vil innebære kostnader knyttet til forsendelse. Sjøfartsdirektoratet vil utarbeide en veiledning til sjømannslegene om hvordan kryptering og forsendelse av dokumenter kan utføres.

Basert på tidligere kontakt med sjømannsleger i utlandet, forutsetter Sjøfartsdirektoratet at sjømannslegevirksomhet anses å være såpass lukrativ at det å miste tilgangen til Sjøfartsdirektoratets database kun i svært begrenset grad vil kunne påvirke sjømannslegenes vilje til å fortsette sin sjømannslegepraksis. Det vises også til redegjørelsen i punkt 1.2 ovenfor om muligheten til å få utstedt helseerklæringer av sjømannsleger i EØS-land og flaggstater som anerkjennes av Sjøfartsdirektoratet.

Som nevnt i punkt 2 ovenfor, vil forskriftsforslaget innebære at sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå vil bli forskjellsbehandlet, ettersom de øvrige sjømannslegene vil kunne fortsette med elektronisk saksbehandling i Sjøfartsdirektoratets database. Forskjellsbehandlingen anses imidlertid å være saklig begrunnet fordi formålet med forskriftsforslaget er å begrense tiltak til det som er nødvendig for å sikre overholdelse av personopplysningsloven og GDPR.

Kravet om innsendelse av kopi av udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer vil medføre mer administrasjon for sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå. Det er Sjøfartsdirektoratets vurdering at kravet ikke vil påvirke konkurrerende aktører ulikt i vesentlig grad fordi kostnadene antas å bli lave. Samme vilkår vil dessuten gjelde for sjømannsleger med virksomhet i samme land.

4.2 Offentlig virksomhet

4.2.1 Administrasjon

Det må påregnes økt administrasjon for Sjøfartsdirektoratet å motta og registrere udyktighetserklæringer og begrensede helseerklæringer fra sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå.

Det vil også være behov for veiledning til berørte sjømannsleger med hensyn til ny ordning utenfor Sjøfartsdirektoratets database, herunder sikker forsendelse av begrensede helseerklæringer og udyktighetserklæringer.

² eDialog er en forsendelsesmåte som er sikker og automatisk kryptert. Tjenesten er gratis og man kan koble seg til denne hvis man har d-nummer og tilgang til MinID.

Sjøfartsdirektoratet vil også måtte holde seg oppdatert på hvilke tredjeland som har et tilstrekkelig beskyttelsesnivå etter personopplysningsloven og GDPR via Datatilsynets nettsider.

4.2.2 Kostnader

Produksjon og distribusjon av skjemaer for helseerklæring og udyktighetserklæring vil medføre økte kostnader for Sjøfartsdirektoratet.

Sjøfartsdirektoratet bestiller normalt trykking av 20 000 skjemaer for *helseerklæringer* hvert 2 år, noe som koster ca. kr 10 000. Det må påregnes hyppigere bestillinger av helseerklærings skjemaer når sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå ikke kan bruke Sjøfartsdirektoratets database. Direktoratet har pr. dags dato ca. 30 000 skjemaer som er klare for utsendelse.

Trykking av skjemaer for *udyktighetserklæringer* bestilles etter behov. Sjøfartsdirektoratet har ikke bestilt udyktighetserklærings skjemaer siden september 2014, da sjømannslegene fikk tilgang til Sjøfartsdirektoratets database. En bestilling av 25 000 skjemaer kostet kr 11 625 i 2014. Direktoratet har pr. dags dato ca. 18 000 udyktighetserklærings skjemaer som er klare for utsendelse. Ettersom disse skjemaene sendes ut i langt mindre omfang enn helseerklærings skjemaene, regner direktoratet med at dagens beholdning vil rekke lenge.

Pr. dags dato koster det Sjøfartsdirektoratet kr 255 å sende én pakke med 1 000 helseerklæringer til Utenriksdepartementet, som videresender erklæringene til aktuelle norske utenriksstasjoner.

I 2022 ble det utstedt 33 028 digitale helse- og udyktighetserklæringer av sjømannsleger i tredjeland uten tilstrekkelig beskyttelsesnivå. Direktoratet anslår at det vil bli behov for å sende ut opptil 40 000 helseerklærings skjemaer pr. år, mens behovet for udyktighetserklærings skjemaer vil være langt mindre.

Ovennevnte ulemper vil ha liten betydning sammenlignet med risikoen for å bli bøtelagt for brudd på personopplysningsloven og GDPR.

Med hilsen

Knut Arild Hareide
sjøfartsdirektør

Linda Bruås
avdelingsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi:

Nærings- og fiskeridepartementet

Vedlegg:

Forslag til endringsforskrift

Høringsliste